

Кочерга О.П.

аспірант,

Навчально-науковий інститут публічного управління

та державної служби

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

**РОЗВИТОК ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ МІСЦЕВОГО
САМОВРЯДУВАННЯ В КОНТЕКСТІ ВТІЛЕННЯ
РЕФОРМИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ**

З початку існування незалежної України на різних етапах державотворення було ініційовано ряд фундаментальних перетворень, які певною мірою вплинули на функціонування соціальних інститутів, економічних та політичних процесів в Україні.

Одне з головних завдань реформи – створити сприятливі умови для розвитку громад та територій, максимально спростити соціальні та адміністративні послуги, передати більшу частину фінансово-управлінських повноважень на базовий рівень та чітко розмежувати функції між різними рівнями управління. Реформа децентралізації – ключовий аспект трансформації суспільних відносин. Децентралізація влади в Україні виступає основоположним принципом державної політики регіонального розвитку, створює можливість ефективного впровадження інституційних перетворень [1, с. 144–150].

Без реформування місцевого самоврядування не можливе здійснення процесів децентралізації, забезпеченню справедливого розподілу повноважень між органами виконавчої та влади та місцевого самоврядування, соціально-економічного розвитку громад.

Реформування виконавчої влади на місцях в умовах децентралізації влади в Україні має здійснюватися через напрацювання ефективної моделі діяльності органів виконавчої влади. На наш погляд, формування підходів до реформування виконавчої влади має здійснюватися на основі ліквідації районних та обласних державних адміністрацій і створенні замість них нових інституцій – державних представництв префектурного типу. Лишається дискусійним питання, якими повноваженнями мають опікуватися створені органи державної влади, враховуючи те, що ОТГ перебрали на себе частину цих повноважень.

З цього слідує, що основним завданням майбутнього субрегіонального рівня має бути функціонування виконавчої влади, забезпечення виконання якої стане основою діяльності влади на даному рівні.

До повноважень, якими мають опікуватися органи виконавчої влади слід віднести:

- нагляд за дотриманням Конституції та законів прийнятих рішень ОМС;
- координація діяльності територіальних підрозділів Центральних органів виконавчої влади (ЦОВВ);
- координації співпраці між ОТГ [2, с. 30–35].

На даному етапі виникає твердження, що основними принципами існування та розвитку суспільства є ефективне функціонування державного апарату та підтримання балансу інтересів держави з одного боку, а діяльності новостворених адміністративних одиниць з іншого [3].

Результат, який очікується від реформування місцевого самоврядування в Україні має передбачати посилення організаційно-правової організації управління органами місцевого самоврядування, зростання матеріальної спроможності об'єднаних громад, органів місцевого самоврядування, де основним аспектом їхньої діяльності буде дотримання принципів Європейської хартії місцевого самоврядування. Доступ усіх верств населення до якісних адміністративних послуг та

підвищення якості їх надання. Здійсненням населення контролю за дотриманням місцевими органами влади законодавства та принципів передбачених концепціями реформування місцевого самоврядування, можливості утвореними громадами самостійно вирішувати питання, які пов'язані з функціонуванням відповідного органу. Запровадження та втілення механізмів пов'язаних із широким залученням населення до прийняття управлінських рішень [4, с. 185–187].

Вдосконалення організації та функціонування місцевого самоврядування в Україні в умовах децентралізації влади є одним з головних завдань у здійсненні реформи децентралізації, яке має реформуватися в контексті створення відповідної правової бази через внесення змін до Конституції України, та імплементацію в національне законодавство міжнародних стандартів діяльності органів місцевого самоврядування. Вдосконалення організаційно-правових засад діяльності органів місцевого самоврядування має втілюватися через:

- зміну механізму формування повноважень на місцях;
- оптимального розподілу повноважень між різними рівнями ОМС;
- формування належних умов для здійснення своєї діяльності та виконання власних та делегованих повноважень;
- створення умов для максимального залучення населення до управлінських процесів;
- удосконалення статусу територіальних громад через модифікації їхніх повноважень.

Отже, децентралізація є складним поняттям, яке можна інтерпретувати через його вплив на: систему органів виконавчої влади, адміністративно-територіальний устрій країни, органів публічного управління та самоврядування, розподіл функцій між ними. Необхідність впровадження реформи децентралізації, реформування адміністративно-територіального устрою, застосуванню ефективних систем у сферу публічного управління назрівала давно. Здійснення цієї реформи є одним з ключових завдань для подальшої європейської інтеграції. Реформа має на меті призвести до зміцнення фінансового потенціалу об'єднаних територіальних громад та як наслідок побудови демократичного суспільства. Побудові ефективного місцевого самоврядування та територіальної організації державної влади для створення і належної підтримки життєвого середовища громадян.

Список використаних джерел:

1. Соколов В., Хижняк Д. Місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування: взаємодія і розмежування повноважень. Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. 2009. Вип. 44.

2. Янюк Н. В. Реформування місцевих державних адміністрацій у контексті децентралізації влади в Україні // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Юридичні науки : збірник наукових праць. – 2015. – № 827.

3. Концепція реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні: Концепція від 01.04.2014 № 333-р. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80>

4. Мамонова В. Місцеве самоврядування // Енциклопедія державного управління у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. При Президентові України; наук.-ред. кол.: Ю. В. Ковбасюк (голова) [та ін.]. – Т. 5: Територіальне управління / наук.-ред. колегія: О. Ю. Амосов (співголова), О. С. Ігнатенко (співголова) [та ін.]; за ред. О. Ю. Амосова, О. С. Ігнатенка, А. О. Кузнецова. – Х.: Вид-во ХарPI НАДУ «Магістр», 2011.